

Indult BÉTSBÓL Szeredán 18. Júl. 1787.

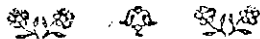
Elegyes Tudósítások.

A' mi F. Monárkhánk, ki tizen harmad fél napok alatt Kerfonésusból Bétsig olly halhatatlan utat tett vala háta megé, mellyhez hasonlóról ritkán emlékezünk; egészséges és friss állapotban lévén, a' maga bódoggá tenni kívánó Országainak kormányain olly szorgalmatos gondoskodással áll, hogy haza jövele után még tsak a' játék-néző helyen sem jelent meg, hanem már az ő Felségét részfizerént itten kézzen várt, részfizerént aztán érkezett külső Hatalmasflágok Követyeivel bajoskodik; és a' szüntelen érkező, és újonnan útnak indító Kurirok' petsétes levelekkel szorgalmatoskodik. — A' Kerfonésusi végezéséről a' F. Muszka Tsáfszárénak, a' Muszka Titkos-tanács' mely séges titkolódása miatt, még semmi bizonyost nem

tudhatunk, és annál bizonyosabban gondolhatjuk, hogy ezen Fejedelmi véghetetlen költséggel és veszedelmes fáradsággal járó gyűlésben nem kis dolgok végezettek-el. A' közönséges levelek szerént, a' Muszka Katonák Beszszarábia bizonyos részének; az Auszriaiak pedig Moldvának és Oláh-Országoknak némelly kerületeinek elfoglalására, melly ezen gyűlésben mérettetett vala atyafiságoson-ki, készen vagnak; noha a' Töröknek-is a' szomszéd szegeletekben lesbe álitott seregei még el-nem oszlottanak, és ezen 2 leg-nagyobb és hatalmasabb szomszédjainak még aján-dékjaiktól-is rettegván máig-is rettenetes hadi készületeket részen, és a' Kerfonésusi gyűlést tartya azon Trójai falónak, mellyben az ő ellenségeit képezelé el-rejtve. Beszéllenek alattomban edgy olly végezésről, melly tsak 2 fő Monárkhákat kívánna egész Európában fel-álítani, hogy már valaha a' Keresztyének között esett gyalázatos vérontás, mellynek mind az embert szerető II-dik JÓSEF, mind a' JÓSEFET nagyra betsűllő II-dik KATHARINA ellensége, el-töröltethetnék. — Beszéllik, hogy a' 2 Tsászári és a' Lengyel Udvar között esett tanácskozásban a' Muszka nagy Hertzeg' edgyik fia Printz ANTAL a Lengyel Koronára kándidáltatott. — Még házasságbéli végezéseket-is emlegetnek a' földföbburai között, mellyel az Európai tsendes és bódog Uralkodást rövidebre foghassák; a' minthogy a' Szakszoniai ANTAL Hertzegnek a' TOSKÁNAI Hertzeg Kisaszszonyn a' MÁRIA THERESIÁVAL lejendő öszve-kelesék minden órán ki fog-hírdettetni; és már a' Hertzeg Kisaszszonynak lakadalmára tartozó küntöffei és némű némű házi készületei Bétsben készittetnek. A' F. Tsászár azt kívánnya vala, hogy ezen öszve-keles Prágában esnék-meg; de a' Printz ezt a' maga Udvara

szokása ellen való dolognak gondolván; a' F. Tsászárnak a' maga kívánságát a' Printz akarattjának fel-áldozta. — Úgy értyük, hogy a' Bécsi Bönyv-visgáló székre (Censura) A. Belgiumból 4. könyvek érkeztenek, melyek között edgyiknek ilyen homlok-írása lévén: *Száz Semmiségek*, igen vakmerő bátorsággal vagyva írva. — A' Hollándiai Helytartó Hertzeg' bátor lelkű Felesége, (kiről közelebb költ Levelünkben írtunk vala) hogy a' vakmerő Hollándusoktól el-fogattatván ki-vont fegyverrel őriztetik vala a' maga házában, és hogy az által a' Hollándusok még hatalmasabb el-lenségeket tsinálnanak légyen magoknak; a' tökéletes igazság; de hogy némelly Levelék szerént nem sok idő múlva megint szabadon borsáttatott légyen, közönséges Levelék által bizonyíttatik. — Frantzia Ország tellyes ígyekezettel munkálódja, hogy a' Hollándiai belső-Zenebonába semmi idegen hatalom ne elegyítressék, azonban ennek el-távoztatása tsak nem lehetetlennek tetszik a' Politikusok előtt; kik a' világ több Fejedelmeinek edgy Amsterdami álmos Polgármestertől és edgy tengeri halászságot gyakorlott Tanátsostól meg-boszfúllás-nélkül való boszfútságot szenvedhetni éppen nem hihetik; de hogy még bizonyosan tudhatnák: mitsoda eszközökhöz légyenek a' Hatalmaságok mind Hollándiának, mind A. Belgiumnak meg-zabolásában nyúlandók, azt nem mondhatjuk; mert titok, és a' Monárkhák nem tsak hatalmasok, hanem hőltsek és irgalmasok-is — rövid nap el-válik — addig-is közönségesen beszélik, hogy az A. Belgiumbéli fő Kormányozó Úr F. *Albert* Hertzeg és ennek Hítesse *Anna Mária Kristina* Hertzeg Afzfzony úrban légyenek, és minden órán Bétsba érkezendők. — Az Auszriai és Muszka hajók indulnak a' fekete-tengeren; a' Muszka Tsászárné Kerfonésusban újj, és igen

igen fok ágyúkat öntet, és a' maga ottan lévő erőt rendkívül nagyobbítja. — A' Pápai Hadi-fergek is erősítetnek, és az Auszriaiak módjok szerént ezután minden esztendőben tüzi próbát fognak mutatni; most közelebb minden Kompánia 4 tisztekkel erősítetett. A' Pápa tengeri Katonái parantsolatot kapnak a' tengeren széljel járni, és a' tengeri tolvajokra vigyázni. — A' Pruszszus Udvar Rómában lévő Ministerének *Mattéo Ciofáni* Úrnak háza felett a' Pruszszs Tzimer ki-tétetett. Ezen újj és közönséges jele a' Királynak, mellyel a' Pápai Udvarhoz különös szívesfiéget láttatik mutatni, nagy örömet okozott a' népnek, és a' Minister Úr is edgy mindenekkel magát kedveltetni tudó Úr lévén, fokra fog-menni idővel a' maga Ura' dolg ban. —

BCU Cluj Central University Library Cluj *Leg-elegyesebb Tudósítások.*

Azt beszélik, hogy a' F. Tsászar a' maga út-tyában edgy Tatar Khámra talált, ki minden tölle ki-telhető tiszteletet adván F. Urunknak, minden nevezetesebb dolgokat meg-mutogatott, és a' maga vallá-fa ellen, Feleségei között 4-et cleibe vitt, és az ő módjok szerént meg-tántzoltatta őket. — Edgy Lem-bergben Poluzáj tisztségben volt *Haintzmann* nevű gaz ember, ki a' tolvajok fergével edgyett értvén Bétshe hozatott vala, már a' maga ítéletét meg hal-lotta, melly ez: 3 napokon a' szégyen köven áll; az utolsó napon 50 kap az ülő felire, és mind addig *Legisfeldel* útszát seper Bétsben, míg a' többi gonosz-tévőkkel edgyütt hajóhúzásra vitétetik. — Az újj Civilis és Kriminális Törvényes Könyv, a' Magyarok számára Deák nyelvre fordítatik; de vallyon a' *Slen-drián* és ennek Bírása által fordítatik-é? nehezen. — Közelget a' 88-dik (*mirabilis annus*) támadnak

mindenfelé a' hamis Próféták, sőt Straßburgban már annyira vitték a' Magnétizálást, (mellyről most edgy munka 4 darabban fog világ eleibe bocsáttatni) hogy a' Sántákból tántz-mestereket, a' süketből és némákból hallókat és beszéllőket résznek; sőt ezen hathatós elzköz által az embernek még a' hasán-is kereszttül néznek, úgy hogy rövid napon a' lábbal és - - - beszéllhetünk. — Hídjuk-é, vagy ne? Eppen most szárnyála-bé azon hír, mellyszerént a' F. Császár elvégzette magában, hogy A. Belgiumban mindeneket a' régi lábon és mód szerént fog hagyni; a' honnan azok a' Németek-is, kik az új igazgatás módja felállításával oda küldettettek vala, és a' kiket a' Belgiumbéliiek azért nem szenvedhetnek vala; mivel a' magok Nemzetbéliiek tisztségébéli hátra maradásával volnának közöttök, megint vizfsza hívatnak: sőt, azt írják némellyek, hogy már sokan ezek között a' vizfsza-jövö útban volnának. Ugyan ezt írják a' Tudománybéli igazgatókról-is, kik oda küldettettek vala; mert már a' Löveni Univerfitásnak a' Filozofiaiban volt Directora Májor Úr vizfsza-jövö útjában vagon. Ha az így talál lenni, bizonyoson még más tollú bokrétát-is fognak a' Belgák tenni a' kalapba; de — Itt bajos az igazságot a' hízelkedéstől meg-választani; azért várjunk a' következő időkre. — A' Hollandusoknál, hól kölömben is (a' mi ott mulatozó Magyaraink beszéllik) szívárvány szívü húllal élnek, annyira meg-kezdett szükülni a' kenyerecske, hogy csak a' herbatéj tartya a' lelket ezen fanyelü vitéz vargákban. Német Országban hasonlóképpen, a' Frankfurti levelek szerént, 14 napoktól fogva 2 arra van a' gabonának, a' Pruszfszus Király pedig meg-parantsolta, hogy senki az effélét ki-vinni meg-ne próbálja. — Hogy a' fellyebb említett Bessarábiai osztályból tsak

tsak ugyan lenni kell valaminek, bizonyítja edgy Le-
gyel Országi levél, melly szerént, noha már Kio-
körül 80 ezer fegyveres Muizka fekszik-is, Orof
Országból szüntelen mennek a' Hadi-fergek Turin felé
— A' Párisi levelek azt írják, hogy itt leg-szorgal-
matosabban öntik az ágyúkat. — Rómában, a' min-
már írtuk vala, nem tsak éjjel nappal, úton, útfélek-
önnek és lopnak; hanem a' meg-öletteknek tüleket se-
is el-vágják. A' Porikumban lévő *Herkules* Mulsamb-
ra-is a' gonosztévők nem régiben rá ütöttek, és né-
melly drága ritkaságoknak el-lopásával, azoknak haz-
nát akarják venni. —

Szepes Vármegyéből Várallyáról 7. Julii. „Mi-
nekutánna 3 napokig, ú. m. a' közelebb múlt hónap-
nak 28-dikától fogva 30-dikig tsak-nem olly el-zen-
vedhetetlen hévséges forró napok lettenek volna mi-
nálunk, mellyhez hasonlóról mi közöttünk még a' leg-
vénebb öszült örögek sem emlékeznének; ezen folyó
hónapnak első napján minden felől az ég fetét felle-
gekkel béhorítkozván, minekutánna a' sűrű menydör-
gések, villámások, és nem tudjuk, honnan jött ret-
tentő zugások között azt rettegnők, hogy jaj ne ta-
lám a' föld fenekéből fei-fordulandó; 12 és 1 óra kö-
zött olly fok edgy diónnyi nagyságú jég hullá-le, hogy
a' földet 3 tenyéryi magasságyira bé-fedvén, né-
melly helyeken még másnap reggelig-is el-nem olva-
da; a' honnan — A' körül fekvő helyekben-is; de
kivált nálunk a' Várallyai és Almáli határookban min-
dent, valamit tsak talált, úgy el-puszított, hogy
nem tsak az, hogy az idén vagy semmi, vagy igen
kevés aratást remélhetünk; hanem még a' jövő el-
zendőben-is a' völgyes helyeken kéfzen lévő szántó-
földekben tett kár miá nagy hátra-maradással fo-
gnak lenni. Ugyan ezen rettenetes időben Koltava

nevű szomszéd faluban a' menykő edgy szegény köz polgárnak istállóját meg-ütvén, házával, gabonás-sával, a' földes Uraság szomszéd épületevei 3 óra alatt a' láng mind füsté és hammává emészte. Vá-
tallyán, a' mezön legelő tehény-tsordában edgy bika, a' Terfztyáni határban 2 igabarom, és edgy barom-
pásztor ugyan akkor a' menykő által a' világtól vélet-
len bútsút vevének. — *Miskóltz 30. Junii.* „A'
múlt hónapban a' víz minálunk fok embereket szeren-
tséltenné teve, fokaknak pedig életeket-is el-rablá. —
Edgy Zilitz nevű faluhoz nem messze edgy olly víz-
be fuladott embert találtak, kinek kisdéd gyermeke
meg-hólt karjai közzé vala keményen szorítva. E'
minden veszedelemtől való félelmet meg-vettén, a'
maga vízbe merülendő gyermekét kívánnyá vala a'
halál kezéből ki-ragadni, s imhól, atyai karjai kö-
zött vivé halálra magával. — Alsó-Badacson a' min-
den felől körül folyó hirtelen áradott víz 300 fertéfe-
ket és fok másféle barmokat minden alkú nélkül el-vitt
és fel-prédált. Némelly házaknak fundamentomát el-
bordván, azok le-súlyedtek, némellyeket pedig hajó
médjára el-vivén, fok emberek veszték életüket. —
Székfőőről Abaúj Vármegyéből s más helyektől ugyan
ilyen szomorú történeteket írnak; mert itt ugyan eke-
kor 40 házakat egészszéu el-vitt a' víz, és fok embe-
reknek életük éppen szadithatatlan vala a' haláltól.
A' mezőkön talált terméstől egészszéu meg-fosztá a'
népet, és ezer károkat okozta. — *A' nagy Isfentelen-
ségek, ha későre-is, világosságra jönnek.* Edgy at-
tya gyilkosla a' napokban fok elztendők múlva kerül-
t az igazság kezébe, ki minekutánna atyát meg-ölte
vélta Bétsben, Magyar Országra szalada, és edgy
Draganyos Regementben szolgálván, nem régiben te-
rében esett hibája miatt vizsiza hozaték, leg-ottan ra-
esné-

esmérének, és már most a fog-házban várja átkozott selegedetének jutalmát. — Gróf Erdődi Antal Urnak a Gróf Herberstein Kisasszonyával esendő egyben kelének ezen hónapnak 24-dikén fog-esni. —

Prágából íratik, hogy mind azok a bűn-borsáfok és rettentő ígék, mellyek a Purgatóriumban lévő lelkeket ijeltik, valamint másunyan, úgy a Normális Kátékéhsből, a F. Rendelések szerént ki-hagyattak, és ki-hagyattatnak. — Azokban a népes helységekben pedig, hól próbát állott Borbély nimsen, a szegények számára edgy edgy tanult és meg-próbáltatott Borbély léfzen, kinek az ott lévő közönség fog-fizetni. — A Tseh Országi újj Erőflégbe *Theresia* Várába 30 ezer mása külömb-külömb-féle hadi és mizi kézületeket viznek a vízen. — A Muszka Tsászárnénak parantsolatjára minden órán edgy Orofz Pap toppan-bé a Bétsi Süket-Némák Oskolájába, hogy itt a Némákat tanító módot ezen nagy tanításbéli kegyelemmel bíró *Stork* Úrtól meg-tanulván, a Muszka Birodalomban-is a Némák és Süketek Oskolája fel-állíttathassék. — Florentziában a főbb Papok közöttükélletes edgyellég virágzik, mellyen az uralkodó Hertzeg ki-mondhatatlanúl örvendvén, ezeknek minden ki-telhető segedelmét ajánlja, és a Pistojai Páspök *RICCI* Ur-is mindenektől kezd betsültetni. — Az újjabb Konstantzinápolyi levelek szerént a Pártot ütött Skutári Balla le-vágattatott. —

Tudósítás. Azok a Postamester Urak és érdemes Olvasók, kik még a múlt fél-éztendőre az Ujságokért meg-ném fizet-zenek, kéretnek, hogy mennél hamarabb az Ujság-iro neve-alar küldjék-fel; mert már ezekért az Erariumot ki-fizette- a kik pedig az utolsó fél-éztendőre pénzt küldenek az Ujsá- gokért, a Bétsi Posta Hivataihoz küldjék.